

Rapport

Datum: 7 februari 2011

Rapportnummer: 2011/039

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen

Klacht

Verzoekster kocht begin augustus 2009 via www.marktplaats.nl een artikel van een particulier. Toen dit artikel niet werd geleverd, wilde verzoekster aangifte doen van oplichting. Verzoekster klaagt erover dat de politie Landgraaf eind augustus 2009 heeft geweigerd hiervan aangifte op te nemen.

Ook klaagt verzoekster erover dat de korpsbeheerder in zijn oordeel op de klacht het advies van de klachtenadviescommissie heeft overgenomen en daarmee voorbij is gegaan aan de wens van verzoekster om gehoord te worden.

Bevindingen

Standpunt verzoekster

Verzoekster kocht op 4 augustus 2009 via www.marktplaats.nl voor €35 inclusief verzendkosten een etalagepop. Ze maakte het geld over naar de verkoper en de pop zou worden toegestuurd. Via de e-mail ontstond vervolgens discussie over de verzendkosten, omdat deze hoger uitvielen dan verwacht. Voor verzoekster werd de pop dan te duur. Ze vroeg de verkoper het geld terug te storten. Het geld werd echter niet teruggestort. Verkocht is verkocht, zo liet de verkoper weten. Verzoekster kon de pop komen halen. Verzoekster wendde zich op 25 augustus 2009 tot de politie Landgraaf, met de wens om aangifte te doen van oplichting. Tot ergernis van verzoekster nam de politie geen aangifte

op van de feiten zoals verzoekster die omschreef. Verzoekster vond dat de politie hiertoe op grond van de wet verplicht was en diende via de Nationale ombudsman op 10 december 2009 een klacht in bij de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Zuid. Ze hield de politie aansprakelijk voor de schade die zij had geleden.

Tijdens een gesprek in het kader van de informele klachtbehandeling liet verzoekster de politie weten dat ze op 15 september 2009 bij het woonadres van de verkoper was langsgesgaan. De verkoper liet haar weten dat hij de pop had verkocht. Toen verzoekster haar geld terug vroeg, begon de verkoper te schreeuwen en maakte hij slaande bewegingen richting verzoekster. Toen hij tot bedaren was gekomen zegde hij toe het geld op haar bankrekeningnummer terug te storten. Dit bleek een loze toezegging. Op grond van deze aanvullende informatie werd uiteindelijk aangifte van oplichting opgenomen. Verzoekster overhandigde de politie daarbij een uitdraai van de eerdere e-mailwisseling tussen verzoekster en de verkoper. De politie vergoedde echter niet haar schade van €35.

Voor verzoekster was de zaak hiermee niet afgedaan en zij zette haar klacht door naar de klachtencommissie. Op 17 april 2010 ontving verzoekster een uitnodiging voor de hoorzitting. Per omgaande post liet ze de secretaris van de klachtencommissie weten graag door de commissie gehoord te willen worden op de geplande zitting op de avond van 20 mei 2010. Enkele dagen daarna ontving verzoekster echter een uitnodiging voor een vervroegde herhaalafpraak in het ziekenhuis in Rotterdam. Deze afspraak viel de dag na de geplande hoorzitting. Verzoekster ging op 28 april 2010 persoonlijk bij de secretaris langs om hem te informeren dat ze nu onmogelijk op de hoorzitting kon zijn, terwijl ze graag gehoord wilde worden. Volgens verzoekster vertelde de secretaris haar dat de commissie haar vermoedelijk wel in het gelijk zou stellen. Van de secretaris ontving verzoekster nog een brief over dit gesprek, maar daar heeft ze niet meer op gereageerd, ondanks dat ze zich niet kon vinden in de weergave van wat er was besproken. Eind juni 2010 trof verzoekster een negatief oordeel van de korpsbeheerder in de bus. Verzoekster was het hier niet mee eens. Ook was ze zeer teleurgesteld dat ze niet haar zienswijze heeft kunnen geven. Ze vroeg de Nationale ombudsman om een oordeel op beide punten.

Standpunt korpsbeheerder

Met excuses voor de lange behandelingsduur, verklaarde de korpsbeheerder de klacht van verzoekster op 24 juni 2010 ongegrond op basis van het advies van de klachtenadviescommissie. Dit advies hield in dat de politie Landgraaf in augustus 2009 niet onjuist had gehandeld door geen aangifte op te nemen van oplichting vanwege het niet leveren van een via www.marktplaats.nl gekocht product. Er was immers geen sprake van enig strafbaar feit. Het betrof een civiele kwestie. De commissie liet in haar advies nog weten dat de scheidslijn tussen strafrecht en civielrecht voor burgers soms lastig is te doorgronden. Het beleid van de politie is er daarom op gericht om bij twijfel hieromtrent aangifte op te nemen. In dit geval was daar echter geen sprake van. De klachtenadviescommissie vroeg de korpsbeheerder wel om aandacht voor de kwaliteit van

heldere politievoorzichting bij kwesties waarbij civielrechtelijke aspecten een rol spelen.

Omdat de zaak op basis van de stukken duidelijk was, achtte de klachtencommissie het niet nodig verzoekster opnieuw op te roepen voor een hoorzitting. De secretaris had de klachtencommissie geïnformeerd dat verzoekster niet aanwezig kon zijn vanwege ziekenhuisbezoek. Hij had met verzoekster in een persoonlijk gesprek afgesproken dat de zitting desondanks zou doorgaan, omdat de zaak anders zou stagneren. Wanneer de klachtencommissie op grond van de stukken en verklaringen tot een eensluidend advies kon komen, zou de commissie advies uitbrengen aan de korpsbeheerder. Verzoekster zou het oordeel van de korpsbeheerder dan tegemoet kunnen zien. Wanneer de klachtencommissie niet tot een eensluidend advies aan de korpsbeheerder kon komen, zou verzoekster opnieuw worden uitgenodigd voor een volgende hoorzitting. Verzoekster had aangegeven hier geen bezwaar tegen te hebben. Deze afspraak heeft de secretaris aan verzoekster bevestigd in een brief van 29 april 2010. Verzoekster heeft op deze brief niet gereageerd.

De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman in het kader van het onderzoek weten bij zijn beslissing van 24 juni 2010 te blijven.

Het Meldpunt Internetoplichting

Ter bestrijding van internetoplichting is in oktober 2010 het landelijke Meldpunt Internetoplichting in het leven geroepen. Het meldpunt is een samenwerking tussen politie, Openbaar Ministerie en Marktplaats. Via www.mijnpolitie.nl kunnen gedupeerde burgers laagdrempelig een eenvoudige melding doen van oplichting bij het verhandelen van goederen en diensten via Marktplaats. De meldingen die binnenkomen bij het meldpunt worden geanalyseerd. In overleg met een aan het meldpunt verbonden officier van justitie wordt bekeken welke zaken worden opgepakt. De hoogte van het schadebedrag en het aantal gedupeerden dat door één oplichter is gemaakt, kunnen daarbij een rol spelen. Van deze zaken wordt de melder gevraagd aangifte te doen. Deze worden vervolgens overgedragen aan het politiekorps die de zaak gaat oppakken. Burgers kunnen uiteraard ook naar het politiebureau gaan voor het doen van aangifte.

Beoordeling

Het weigeren om aangifte op te nemen van oplichting

1. Het beginsel van fair play houdt voor overheidsinstanties in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel is onder meer uitgewerkt in de artikelen 161 en 163 van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Artikel 161 Sv geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. In artikel 163 Sv is geregeld dat opsporingsambtenaren verplicht zijn om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen (zie Achtergrond onder I.).

2. De Nationale ombudsman hanteert als uitgangspunt dat een aangifte moet worden opgenomen, tenzij al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet te kwalificeren is als een strafbaar feit. Twijfel bij de betrokken opsporingsambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. Wanneer bij een opsporingsambtenaar dergelijke twijfel bestaat, dient hij het aan de officier van justitie over te laten om een standpunt daarover in te nemen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Indien de officier van justitie beslist om niet tot strafvervolgning over te gaan, bestaat er voor de burger de mogelijkheid hiertegen beklag te doen bij het gerechtshof op grond van artikel 12 Sv (zie Achtergrond onder II.). Gelet hierop acht de Nationale ombudsman weinig ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om een aangifte op te nemen.

3. In het geval van verzoekster was er een geschil met de verkoper ontstaan over de hoogte van de verkoopprijs, doordat de verzendkosten hoger uitvielen. Er ontstond een impasse. Verzoekster wilde dat de verkoper de pop zou opsturen en anders het geld zou terugstorten. De verkoper wilde daar niet in meegaan. Verzoekster mocht de pop komen afhalen. Op dat moment stapte verzoekster naar de politie voor het doen van aangifte.

4. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman kan er onder deze omstandigheden geen sprake zijn van oplichting, zoals verwoord in artikel 326 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder III.). Het betrof een verschil van mening tussen particulieren over de afspraken die waren gemaakt rondom de verkoop van een artikel. Hierin is in dit stadium geen rol weggelegd voor politie of justitie. Er was dan ook op dat moment geen verplichting voor het opnemen van een aangifte. Dit werd anders toen later bleek dat de verkoper de etalagepop aan een derde had verkocht en verzoekster niettemin de koopprijs niet terugbetaalde. Toen heeft de politie alsnog de aangifte opgenomen.

5. De Nationale ombudsman sluit zich aan bij de opmerking van de klachtenadviescommissie, waarin zij bij de korpsbeheerder aandacht vraagt voor de kwaliteit van heldere politievoorlichting bij kwesties waarbij civielrechtelijke aspecten een rol spelen. Op de website van de politie Limburg-Zuid is informatie opgenomen over veilig internetten. De Nationale ombudsman geeft de korpsbeheerder in overweging om burgers (hier) te attenderen op het bestaan van het landelijke Meldpunt Internetoplichting.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Het voorbij gaan aan de wens om door de klachtenadviescommissie te worden gehoord

6. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat overheidsinstanties bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen die daarbij een belang hebben in staat stellen te worden gehoord. Dit betekent dat een klachtencommissie op grond van

artikel 9:10 Algemene wet bestuursrecht (Awb) (zie Achtergrond, onder IV.) (onder andere) een verzoeker in de gelegenheid stelt te worden gehoord in het kader van een klachtprocedure. Ook brengt dit vereiste mee dat een partij in beginsel de mogelijkheid wordt geboden om te reageren op hetgeen de andere partij over de klacht naar voren heeft gebracht.

7. De Nationale ombudsman acht het van groot belang dat een burger in het kader van klachtbehandeling zijn standpunt kan toelichten. Van het horen kan ingevolge artikel 9:10, tweede lid, van de Awb worden afgezien, indien een klacht kennelijk ongegrond is of verzoeker heeft verklaard geen gebruik te willen maken van zijn recht te worden gehoord. In hoofdstuk 9 van de Awb is niet bepaald dat betrokkenen in elkaars aanwezigheid moeten worden gehoord of dat het horen niet telefonisch zou mogen gebeuren.

8. Verzoekster gaf in reactie op de uitnodigingsbrief voor de zitting van de klachtenadviescommissie aan te willen worden gehoord. Toen zij onverhoopt verhinderd bleek, heeft ze dit kenbaar gemaakt aan de secretaris van de klachtencommissie en heeft ze een persoonlijk gesprek met hem gehad. Wat er tijdens dit gesprek is besproken, valt niet meer te achterhalen. Wel is er de brief van de secretaris, waarin staat dat is afgesproken dat de zitting gewoon doorgaat en dat als de commissie niet tot een eensluidend advies kan komen, verzoekster alsnog een uitnodiging krijgt om te worden gehoord. In deze brief staat dat verzoekster geen bezwaren had met deze afspraken.

9. Nu verzoekster deze brief met afspraken heeft ontvangen, maar hier niet meer op heeft gereageerd, moet de Nationale ombudsman uitgaan van de schriftelijke afspraken uit het bewuste gesprek. Daaruit volgt dat verzoekster ermee heeft ingestemd dat de commissie tot een advies kon komen, zonder dat zij werd gehoord. De korpsbeheerder kon het advies van de klachtencommissie dan ook overnemen, zonder dat de commissie verzoekster had gehoord.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klachten over de onderzochte gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Zuid zijn niet gegrond.

Onderzoek

Op 12 juli 2010 ontving de Nationale ombudsman een klacht over gedragingen van het regionale politiekorps Limburg-Zuid. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Zuid, werd op 2 september 2010 een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Verzoekster maakte gebruik van de gelegenheid te reageren op de reactie van de korpsbeheerder.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag (op geen enkel punt) te wijzigen/aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

het verzoekschrift van verzoekster van 26 juni, aangevuld op 8 juli 2010,

het antwoord van de korpsbeheerder van 26 oktober 2010,

de reactie van verzoekster van 16 november 2010 op het antwoord van de korpsbeheerder.

Achtergrond

I. Artikel 161 Wetboek van Strafvordering

Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen.

Artikel 163 Wetboek van Strafvordering

1. De aangifte van enig strafbaar feit geschiedt mondeling of schriftelijk bij den bevoegden ambtenaar, hetzij door den aangever in persoon, hetzij door een ander, daartoe door hem van ene bijzondere schriftelijke volmacht voorzien.
2. De mondelinge aangifte wordt door den ambtenaar die haar ontvangt, in geschrifte gesteld en na voorlezing door hem met den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Indien deze niet kan tekenen, wordt de reden van het beletsel vermeld.
3. De schriftelijke aangifte wordt door den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Met een ondertekende aangifte wordt gelijkgesteld de aangifte die langs elektronische weg is gedaan, mits deze voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde eisen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen beperkingen worden aangebracht in de gevallen waarin aangifte langs elektronische weg kan worden gedaan.
4. Op zijn verzoek ontvangt de aangever een kopie van de aangifte dan wel een kopie van het proces-verbaal van aangifte.
5. De schriftelijke volmacht, of, zoo zij voor een notaris in minuut is verleden, een authentiek afschrift daarvan, wordt aan de akte gehecht.
6. Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de

opsporingsambtenaren, en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht.

7. Artikel 155 is van toepassing.

II. Artikel 12 Wetboek van Strafvordering:

1. Wordt een strafbaar feit niet vervolgd, de vervolging niet voortgezet, of vindt de vervolging plaats door het uitvaardigen van een strafbeschikking dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen, dan wel de strafbeschikking is uitgevaardigd. Indien de beslissing is genomen door de officier van justitie bij het landelijk parket of bij het functioneel parket, is het gerechtshof 's-Gravenhage bevoegd.

2. onder rechtstreeks belanghebbende wordt mede verstaan een rechtspersoon die krachtens zijn doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een belang behartigt dat door de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging rechtstreeks wordt getroffen.

III. Artikel 326 Wetboek van Strafrecht:

Hij die, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordelen, hetzij door het aannemen van een valse naam of van een valse hoedanigheid, hetzij door listige kunstgrepen, hetzij door een samenweefsel van verdichtsels, iemand beweegt tot de afgifte van enig goed, tot het ter beschikking stellen van gegevens met geldswaarde in het handelsverkeer, tot het aangaan van een schuld of tot het teniet doen van een inschuld, wordt, als schuldig aan oplichting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste 4 jaren of geldboete van de vijfde categorie

IV. Artikel 9:10 Algemene wet bestuursrecht

1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

3. Van het horen wordt een verslag gemaakt.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.